

Cussegl da vischnaunca
43-2013/2016

Center da sport e cultura

Credit urgent per sanar las fatschadas nord e vest

M E S S A D I

dalla suprastonza communal a l cussegl da vischnaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

La halla Acla da Fontauna ei vegnida construida 1980/1981 sco cumpart principala dil Center da sport e cultura (CSC). Era la halla da tennis e la cafetaria ein vegnidas erigidas l'entschatta dils onns 1980 ella medema etapa. Suentar varga 35 onns ein differents fastitgs dalla vegliadetgna fetg bein vesibels. La cumparsa ei gia dapi onns schliata ed envida negin da sefermar ed entrar el CSC.

La fin dil 2015 han retschercas mussau che las preits encunter il nord ed il vest ein contaminadas cun in buliu. Immediatamein han ils responsabels examinau quei fatg e provisoriamain sli GIAU il problem cun far remeduras da cosmetica egl intern dils stabiliments dil schurmetg civil (parts A e B), damai che la stagiun principala steva avon porta. Quellas remeduras ein denton buca sufficientas per eliminar la problematica e per buca riscar tuttenina ina serrada anetga cun tut las consequenzas che sedessen ordlunder. La dimora en quellas localitads porta onn per onn entradas considerablas al CSC e fructifichescha sin biars secturs l'entira destinaziun turistica.

Sanaziun urgenta fatschada vest halla Acla da Fontauna

La suprastonza communal ha concediu en sia seduta dils 21 da december 2015 in credit da frs. 22'500.-- ed incaricau *spacial design* d'intercurir il stan dalla fatschada vest dil CSC. Ils 7 da mars 2016 ha Patrick Rothmund, meinafatschenta da *spacial design*, presentau ad Ervin Maissen e Roger Tuor siu studi cun duas variantas da sanaziun. La varianta A quenta cun expensas da frs. 280'000.--, la varianta B cun talas da frs. 215'000.--. Tier la varianta B vegness desistiu d'isolar la fatschada, perquei il respargn da frs. 65'000.--. Igl ulteriur resta tuttina.

La cumissiun da menaschi CSC ha tractau la fatschenta en sia seduta dils 9 da mars 2016 e decidu unanimamein da realisar la varianta A. Ils 21 da mars 2016 ha la suprastonza communal decidu da suandar la proposta dalla cumissiun da menaschi CSC.

Substanza actuala dil baghetg

Fatschada principala

Fatschada cun entrada laterala

Donns vid la ligiadira e vid la substanza dil betun

Il spazi dil sochel dil baghetg, sco era las parts dalla fassada, ein vegni construi ord betun armau. Bein vesibel ein oz ils donns dalla surfatscha ed il scurdar da tala. Schizun l'armadira sorta ussa viadora, quei ch'ei in indezi che la corrusiun ha gia entschiet. Motiv per quels donns ei ina memia pintga cuvrada sur l'armadira. Per part ei quella pli satella che 10 mm. Era eis ei da supponer ch'ins ha tier la fassada vest, sectur dalla rampa, buca tractau la preit cun betun special encunter sal da vias. Cheu ein ils pli gronds donns vesibels.

Las parts ordadora dalla fassada dubla armada ein vegnidas ligiadas giu convenziunalmein. Donns mechanics ein suenter varga trent'onns normals, ston denton vegnir sanai immediatamein. Tut quels donns da vegliadetgna e per part da construcziun han simplificau l'entschatta dil buliu. Quei buliu sa entras la ventilaziun sederasar schizun ellas parts C e D dallas localitads dalla protecziun civila.

Varianta A dalla sanaziun

La sanaziun dalla fatschada vegn fatga sur- sco era sutterran. Las lavurs cumpeglian ina sanaziun encunter l'aua sut tiara ed ina sanaziun termica dalla fatschada sur tiara. Per exequir quellas lavurs sto la fatschada vegnir cavada libra cun in excavament tochen giu sillas solas dil fundament. En quei liug ei la profunditad ca. 6 meters aulta. Per realisar las lavurs sto vegnir tschentau in palancau. Plinavon san gest las lingias da deflussiun, d'aua tschuffa e d'aua meteor vegnir sanadas.

Ils detagls dils puncts da colligiaziun tier il tetg ed il rest dalla fatschada vegnan construi a moda ch'ei caschunan negin impediment per sanaziuns futuras. Il schazetg da cuosts sin basa d'offerta munta a frs. 280'000.--.

Cuosts

Impressari	frs.	133'000.--	cun isolziun dalla fatschada (denton senza tschaler da schurmetg)
Palancaus	frs.	12'500.--	
Scrinar/lennari	frs.	10'000.--	nova grunda
Stagner	frs.	3'000.--	
Isolaziun da fatschada	frs.	85'000.--	
Pictur	frs.	2'000.--	
Electro/cazzolas	frs.	3'000.--	reclama
Honorars	frs.	22'500.--	basa da calculaziun: tenor ura
Segiradas	frs.	2'000.--	
Nunpreviu	frs.	<u>7'000.--</u>	
TOTAL	frs.	280'000.--	

Varianta B dalla sanaziun

La varianta B cuntegn las medemas mesiras sco la varianta A, denton cun schar curdar la sanaziun termica sur tiara e cun sanar mo la ligiadira dalla fatschada sutterrana. Era quella varianta pregiudichescha en negina moda las sanaziuns futuras. Il schazetg da cuosts sin basa d'offerta munta a frs. 215'000.--.

Cuosts

Impressari	frs.	125'000.--	senza izolziun dalla fatschada
Palancaus	frs.	12'500.--	
Scrinari/lennari	frs.	2'000.--	grundas ein mo da prepar per la ligiadir
Stagner	frs.	3'000.--	
Isolaziun da fatschada	frs.	35'000.--	senza izolaziun da fatschada
Pictur	frs.	3'000.--	evtl. correcturas e meglieraziuns
Electro/cazzolas	frs.	5'000.--	reclama
Honorars	frs.	22'500.--	basa da calculaziun: tenor ura
Segiradas	frs.	2'000.--	
Nunpreviu	frs.	<u>5'000.--</u>	
TOTAL	frs.	215'000.--	

Ponderaziuns

Quell'expensa urgenta ei buca cuntenida el preventiv 2016, buca il davos era en vesta dalla sanaziun cumplexsiva ch'era previda gia d'entscheiver 2015/2016. La resca ch'il buliu sederasi el cass che las lavurs vegnan tralascadas ei gronda.

Il retard dil project cumplexsiv ed era il fatg che quell'entschatta da sanaziun cun la remadura urgenta pregiudichescha buca la successiun dallas investiziuns futuras, motivescha la cumissiun da menaschi CSC da sustener la varianta A cun gest isolar la fatschada tenor las normas vertentas ed era pretendidas dils privats tier in niev baghetg ni ina revisiun pli gronda. Tenor las offertas avon maun san tuttas lavurs per quella sanaziun dalla fatschada nord e vest vegnir surdadas en vischnaunca. Subvenziuns cantunalas vegn ei - sche insumma - pér a dar tier la sanaziun cumplexsiva. Era damondas agl "agid da muntogna" ed agl "agid dallas vischnauncas" ein stadas senza success, damai ch'ei setracta tier il CSC d'in baghetg communal.

La sanaziun pli gronda e cumplexsiva dil CSC ei da niev previda el plan da finanzas/program da lavur naven digl onn 2018. Cun quellas remeduras urgentas e pli che necessarias ha il CSC temps per la sanaziun cumplexsiva che sa entscheiver sut l'egida dalla nova cumissiun da menaschi. Sco menziunau pregiudichescha quella sanaziun urgenta buca la sanaziun cumplexsiva.

Facit

Ils donns s'augmentan onn per onn. La substanza dil baghetg pitescha ed il maletg da beinvegni che seprenta als hosps dil CSC ei gia ussa tut auter ch'envidonts.

La finamira sto esser da sanar immediatamein la fatschada senza impedir ni engrevegiar ina sanaziun futura dil baghetg. En vesta dalla summa che sto vegnir impundida en relaziun cul resultat ei la varianta A da favorisar enviers la varianta B.

Ina sanaziun dalla fatschada sto urgentamein vegnir prida en mira per evitar ch'il CSC sappi tuttenina buca pli far diever dils dormitoris els stabiliments dil schurmetg civil. Las entradas annualas sin quei sector e l'impurtonza da quella dimora per l'entira destinaziun turistica plaidan in clar lungatg. Las cefras pigl avegnir ein aunc pli empermettentas. In donn irreparabel per la reputaziun dil CSC entras in buliu fuss ina consequenza desastrusa.

Propostas

Sebasond sin sura consideraziuns

propo na

la suprastonza communalala al cussegl da vischnaunca da:

- conceder in credit da frs. 280'000.-- per la sanaziun urgenta dallas fatschadas nord e vest dil CSC;
- da suttametter quei conclus el senn digl art. 21, lit. c dalla constituziun communalala al referendum facultativ.

Suprastonza communalala Disentis/Mustér
Il president:

Francesco Cajacob

Il canzlist:

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 5 d'avrel 2016